

ТОШКЕНТ ХАЖИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕХНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

Совет Иттифоқи Партия-ҳукумат делегациясининг Чехословакия Республикасида бўлганлиги тўғрисида ахборот

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи Секретари Н. С. Хрущев, ССР Иттифоқи Министрлар Советининг Раиси Н. А. Булганин, СССР Ташқи Ишлар Министрининг Биринчи Ўринбосари Н. С. Патолицев, Украина Компартияси Марказий Комитетининг Секретари О. И. Иванченко, СССР Касаба Союзлари Бутуниттифоқ Марказий Советининг раиси В. В. Гришин ва СССРнинг Чехословакия Республикасидаги Элчиси И. Т. Гришинлар иборат Совет Иттифоқи Партия-ҳукумат делегацияси Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг ва Чехословакия Республикаси Ҳукуматининг таклифи билан, 1957 йил 9 июлда 16 июлга қадар Чехословакия Республикасида дўстона жавоб визити билан бўлиди.

Чехословакиялик дўстларнинг таклифи билан, Делегация мамлакатни саёҳат қилиш ва унинг тинч, ижодий меҳнатдаги эришган муваффақиятлари билан кенг танишни имкониятига эга бўлди. Совет делегацияси шу нарсага катта маънуният билан қай қилдики, Чехословакия меҳнаткашлари ҳақ қўймаган йиллари мобайнида ҳақ ҳўжалигини ва маданиятини ривожлантиришда, аҳолининг турмуш даражасини оширишда ва миллий масалани ленинча принциплар руҳида ҳал этишда катта муваффақиятларга эришилди. Меҳнаткашлар кенг омма орасида ўз хизматига яраша катта обрўга эга бўлган ва шу омма қўлаб-қувватлаган Чехословакия Коммунистик партиясининг раҳбарининг остида Миллий Фронтга бирлашган мамлакат халқларининг бўзимас бирлиги мустақамланди.

Визит вақтида совет делегацияси Чехословакиянинг партия ва давлат арбоблари — Чехословакия Компартияси Марказий Комитети Сийсий бюросининг аъзолари Р. Барак, К. Батишек, Я. Доланский, А. Запотоцкий, В. Кошецкий, А. Новотный, З. Филдигер, В. Широкий, Чехословакия Компартияси Марказий Комитети Сийсий бюроси аъзодигига кандидатлар О. Шимунек ва Л. Янковичева, Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг секретарлари Я. Гендрх, Б. Кецер ва О. Черник, Миллий Фронт партияларининг раислари Э. Шелхта, Я. Шлойбар ва П. Кисел, Ташқи Ишлар министри В. Лавна, Словакия Вакиллар корпусининг раиси Р. Стрехал ва бошқа ўртоқлар билан учрашди.

Музокаралар қардошларча дўстлик ва тўла ҳамжihatликдан иборат самийи ва ошкора вазиятда ўтди. Шу музокаралар давомида ҳар иккала томонни қизиқтиратган масалалар устида фикр олишув бўлди.

Дар иккала мамлакат вакиллари шуни маънуният билан қай қилдиларки, 1957 йил 29 январдаги Совет-Чехословакия Қўшма Декларацияси имзолаган пайтдан бери СССР билан Чехословакия Республикаси ўртасидаги муносабатлар сийсий, иқтисодий ва маданий турмушининг ҳамма соҳаларида янада муваффақиятли ривожланиб бори. Дар иккала мамлакат халқлари маданиятларининг умумийлигини, социализм куруш учун, бутун дунёда тинчлик бўлиши учун кураш идеялари ва мақсадларининг умумийлигини, ўзаро чуқур ҳурматлаш ва ишончдан кейин чиқадиган улуғ дўстлик ва муносабатларнинг мустақам негизи бўлиб қолди, ҳозир ҳам шуларга ва бундан кейин ҳам шуларга бўлиб қолади. Дар иккала мамлакатнинг саноат ишлаб чиқариши ва иқтисодий сийсатини бир-биринга уйғунлаштириш масалалари устида ҳамма мамлакат вакиллари ҳамкорлиги масалалари устида кейинги йилларда муҳим музокаралар бўлиб ўтди; экономика соҳасида бир қанча конкрет битимлар имзоланди, бошқа битимлар тузиш тўғрисидаги музокаралар муваффақиятли бормоқда. 1958-1960 йиллар учун ўзоқ муддатли савдо битими яқин вақт ичида имзоланади ва бу битим алоҳида аҳамиятга эга бўлади — дар иккала мамлакат граждандарининг бир-бирларига борди-кечди қилишлари кенгайди. Бунинг Чехословакия ва Совет Иттифоқи меҳнаткашлари ўртасида тагин ҳам ақирроқ алоқалар ўрнатилиши учун катта аҳамияти бор. Хўжалик ҳодимлари делегацияларининг, жамоат ташкилотларининг аъзоларининг, илмий ҳодимларини ва санъат ҳодимларини айирбошан кенгайиб бормоқда.

Музокаралар вақтида ҳар иккала мамлакат вакиллари СССР билан Чехословакия ўртасидаги ҳар томонлама муносабатларини янада кенгайтириш ва чуқурлаштириш масалаларини муҳокама қилдилар. Улар Совет-Чехословакия Қўшма Декларацияси принципларини бундан буюн ҳам илжаллик билан амалга оширишга умумий истак билдилдилар.

Дар иккала мамлакат вакиллари социалистик лагернинг бирлиги ўсиб бораётганлигини маънуният билан қай қилдиларки, бу бирлик тинчлик ва халқлар ҳафсизлигининг гоят мустақам қалъасидир. Совет Иттифоқи ва Чехословакия Республикаси социализм куларининг жишласувида ҳар томонлама қўмақлашшига, барча социалистик давлатлар ўртасидаги ҳамкорлик ва дўстликнинг пролетар интернационализм, марксизм-ленинизм гояларига содиқлик принциплари асосида кенгайтиришга ва чуқурлаштиришга ҳар томонлама қўмақлашшига қатъий бел болагандилар. Социалистик мамлакатлар ўртасидаги ҳамкорликнинг ва ўзаро ёрдамлашнинг чуқурлашуви ва кенгайиши ҳар бир айрим мамлакатнинг арқинлигини, мустақамлигини, суверенитетини ва ҳафсизлигини мустақамлайди, халқларнинг турмуш даражасини ямаништига ва оширишга ёрдам бери. Бутун дунёда тинчликни мустақамлашдан иборат олижаноб ишта ҳизмат қилади.

Ҳозирги халқлар аҳолининг ривожланишига томонларини қарашларида тўла бирлик борлиги аниқланди. Совет Иттифоқи ва Чехословакия халқлари кескинликни юмшатиш, қурол-ароғларни ва қуролли куларни ёпасига қамайтириш учун, атом ва водород қуролли ҳеч сўзсиз тақиқлаш учун, шунингдек шу қурол синовларини дарҳол тўхташ учун кураш барча тинчликсевар халқларнинг асосий вазифасидир, деб ҳисоблайдилар; жумладан, ер юзининг ҳамма қисмларидаги аҳоли кенг оммаси атом қурол синовларини тўхтайтиришга кескин равишда ҳаракат қилмоқдаки, бу масалани ҳал қилишни энди асло кечкитариб бўлмайди. СССР ва Чехословакия Республикаси шу нарсага қатъий аминдиларки, тинчлик, дўстлик ва давлатларнинг сийсий ҳамда социал-тузуמידан қатъий назар, уларнинг тинч-тотув яшаш халқларининг ўртасидаги муносабатларнинг асосий принциплари бўлиши лозим.

Германия масаласи устида бўлган фикр олишув вақтида Совет делегацияси ва Чехословакия Республикасининг раҳбарлари шуни яна қай қилдиларки, Германия Федератив Республикасининг ҳозирги ҳўжмрон доиралари ўтказиб келётган сийсат Европада ва бутун дунёда уруш хавфини тугатишга ёрдам берилади. Совет-Чехословакия Қўшма Декларациясида қилинган оғоҳлантиришлар ўз вақтида қилинган ва жуза зарур оғоҳлантиришлар бўлганлигини кейинги ойларидаги воқеалар тўла равишда таъкидлади. Ғарбий герман милитаризми Англия, АҚШ ва Франция

ҳўжмрон доираларининг ёрдамига таяниб, ҳарбий потенциални тез вужудга келтириш ва Бони армиясини атом қуроллари билан қуроллантиришга кенг тайёргарлик қўриш билан бир вақтда, шовинистик пропаганда илж олимоқда, пангерманизм агрессив режаларини тўзмоқда ва мамлакатни тўла равишда фашистлаштиришни муттасил тайёрламоқда. Мана шуларнинг ҳаммаси тинчликсевар халқларни ҳўжмронликни муттасил кучайтиришга ва ғарбий герман милитаристларининг ҳар қандай кирди-қорларига зарба бериш учун тайёргарликни оширишга мажбур қилади. Германия территорияси бундан буюн агрессив урушнинг ҳеч қачон пилдарми бўлиб қолмаслигини энг кўп даражада маънафатдор бўлган Чехословакия Республикаси ва СССР тинчликни мустақамлашнинг ва Европадаги кескинликни юмшатишнинг муҳим фактори бўлган Германия Демократик Республикаси яшаб келётганлигини аниқроқ қадрлайдилар ва унинг Германия проблемасини ҳал қилишга қаратилган конструктив ҳаракатларини қўлаб-қувватлайдилар.

Бўлган ғарб давлатларининг ўтказиб келётган ҳозирги сийсати халқларо кескинликни тугатишга ёрдам бермасдан, аксинча, бу кескинликни кучайтираётганлиги сабабли, Совет Иттифоқи ва Чехословакия Варшава Шартномасига ва унинг қатнашчилари тинчликни ва ҳафсизликни сақлаб туриш мақсадларини қўлаб, ўз зиммаларига олган мажбуриятларга ўзларининг содиқлигини яна бир марта таъкидлаб ўтишни зарур деб топдилар. Европада коллектив ҳафсизлик системасини барпо қилишга қаратилган амалий ҳаракатларни давом эттиришга ўзларининг тайёр эканликларини таъкидлайдилар.

Совет Партия-ҳукумат делегацияси Чехословакияда бўлган вақтида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси вакиллари билан Чехословакия Коммунистик партияси вакиллари ўртасида ҳам музокаралар олиб борилиш, шу музокаралар вақтида самийи ва дўстона вазиятда партия масалаларида доир фикр олишувлар бўлди.

Дар иккала партия вакиллари шуни ақидлик билан қай қилдиларки, КПСС ва Чехословакия Компартияси делегациялари ўртасидаги музокаралар тўғрисида 1957 йил 31 январда Москвада имзоланган Байноҳлат сўнг ҳар иккала партия ўртасидаги қардошларча ўзаро муносабатлар тагин ҳам кўпроқ мустақамланди. Энг муҳим масалалар устида тагин ҳам муносабатроқ фикр олишувлар бўлиб турди, партиявий ишларнинг тажрибаларини айирбошан ва партия делегацияларини айирбошан тагин ҳам кучайтирилади. Дар иккала мамлакат вакиллари шуларга аҳд қилдиларки, улар КПСС ва Чехословакия Компартиясининг Қўшма Байётида айтиб ўтилган ўзаро ҳамкорликнинг ҳамма принципларини илжаллик билан ўтказишни бундан буюн ҳам давом эттира бериладилар.

КПСС ва Чехословакия Компартияси вакиллари ўртасидаги суҳбатлар муҳокама қилинган ҳамма масалаларда ҳар иккала партиянинг қарашларида тўла бирлик борлигини таъкидлади.

Умумидават партия конференциясининг қарорларини ва КПСС XX съезидан кейин қабул қилинган ҳамма қарорларни илжаллик билан амалга ошириш ишида Чехословакия Коммунистик партияси томонидан кейинги вақтларда қилинаётган ҳаракатларни Чехословакия Компартиясининг вакиллари КПСС вакилларига батафсил айтиб бериладилар. Улар Чехословакия Компартияси Марказий Комитетини Чехословакия халқ ҳўжалигининг маъсулдорлигини аниқлаш масалаларида ва партиянинг маъмурият ишларида доир ақтуал масалаларда бағишданган кейинги икки пленумининг муҳим қарорлари ҳақида КПСС вакиллариға ахборот бериладилар. КПСС вакиллари Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг сийсий, маъмурият ва иқтисодий соҳалардаги тадбирларига ижобий ва тўла равишда қўшилан ҳолда баҳо бериладилар.

КПСС вакиллари партиянинг совет саноатини ва қишлоқ ҳўжалигини янада ривожлантиришга доир муҳим тадбирлари тўғрисида ва, аввало, В. П. Молотовларнинг партияга қарши группаси тўғрисидаги масалани муҳокама қилган июнь Пленумининг ишлари тўғрисида Чехословакия Коммунистик партияси вакиллариға муфассал ахборот бериладилар. Бу Пленумнинг қарорини партия ташкилотларида ва меҳнаткашларнинг кенг йиғилишларида муҳокама қилиш бу қарорни бутун партия ва совет халқи яқидлик билан маъқуллаганини кўрсатди. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ўз сафларини марксизм-ленинизмнинг энгилмас байроғи остида ўз Марказий Комитети теварағида тагин ҳам кўпроқ жишлантирди.

Чехословакия Компартияси Марказий Комитети ва бутун Чехословакия Коммунистик партияси КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарорларига батамом қўшилидилар. Маленков, Каганович, Молотовлар группасининг партияга қарши қарашларини ва фракциячилик хатти-ҳаракатларини қатъий қоралайдилар ҳамда ленинизмга қарши бу группаниннг фож қилинганлиги КПСС сафларининг бирлигини, унинг Марказий Комитети монолитлигини янада мустақамлашга ва КПСС XX съезидан беғайиб берган партия бунд йўлини муваффақиятли бажариш учун кураш ишига қизмат қилади, деб ҳисоблайдилар.

Шу муносабат билан ҳар иккала делегация шуни яна бир марта таъкидлайдиларки, коммунистик ва ишчи партиялар сафларининг ленинча бирлиги, шу партиялар раҳбар органларининг марксизм-ленинизм принциплари асосидаги монолитлиги ва жишлиги партиялар кучи ва энгилмаслигининг маънабидир. Партиялар партия сафларининг бирлиги учун, фракциячилик ва группабозликнинг ҳар қандай кўришилшига қарши муросасиз кураш олиб бориш ҳар бир коммунистининг муқаддас бурчидир, деб ҳисоблайдилар.

Дар иккала партия вакиллари шуни ҳам қай қилдиларки, буржуазия маъмурасининг ишчилар сийсий партиялари сағига сўқилди киришидан иборат бўлган ревизионизмга қарши оғишмай олиб борилаётган курашнинг қатъий билан давом эттириш зарур, оммадан ажралаб қолиш ва консерватизм сектантчиликка ва догматизмга олиб боридаки, буларнинг ҳар қандай кўринишига ҳам қатъий зарба бериш зарур.

КПСС ва Чехословакия Компартияси вакиллари ҳар иккала партия ўртасидаги алоқаларни яқин вақт ичида янада ривожлантиришга доир конкрет тадбирларни ҳам муҳокама қилдилар.

СССР Партия-ҳукумат делегациясининг Чехословакия Республикасида қилган визити, шунингдек ҳар иккала мамлакат ва ҳар иккала коммунистик партиялар вакиллари ўртасидаги суҳбатларнинг натижалари бундан буюн ҳам Чехословакия Республикаси билан Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик, шунингдек КПСС билан Чехословакия Коммунистик партияси ўртасидаги қардошларча мустақам ҳамкорлик ҳар иккала мамлакат халқларининг бахт-саодати бўлиди, жаҳон социалистик системасидаги ҳамма халқларнинг ва халқларо ишчилар ҳаракатининг бахт-саодати бўлиди, тинчлик ва бутун дунё халқлари ўртасидаги дўстона ҳамкорликнинг рамақи бўлиди тагин ҳам муваффақиятли ривожланиб бориш учун энг яхши шарт-шароит борлигини таъкидлади.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи Секретари Н. ХРУЩЕВ. Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи Секретари А. НОВОТНИЙ. Прага, 1957 йил 16 июль.

Совет Иттифоқи партия-ҳукумат делегациясининг Чехословакия республикасида бўлганлиги тўғрисида ахборот (1-бет).

Афғонистон подшоеси Муҳаммад Зоҳир шох Москвага келди (1-бет).

Тошкент халқ ҳўжалиги кенгашида (1-бет).

УЛУҒ ОКТАБРНИНГ 40 ЙИЛИГИ ШАРАФИГА (2-бет).

У. Валнев. — Газ сув сотиш ишчи яхшиланган (2-бет).

Х. Абдусаматов. — Бекобод райкоми қишлоқ ҳўжалиғига қандай раҳбарлик қилмоқда (2-бет).

Июлнинг қолган кунларида ўсишдан кеңикаётган ғўзаларни алоҳида парвариш қилиб, мўл ҳосил тўплашга эришайлик! Ш. Дўйсенов, М. Устабобоев. — Қаҳрамон ва унинг дугоналари. Ш. Кузанбоев. — Оқ-

кўрғонда шовқин-сурон кўп-у, ишнинг мазаси йўқ (3-бет).

ТАНҚИД ВА БИБЛИОГРАФИЯ: Н. Екубов, С. Ғофуров. — «Икки муҳаббат» ҳақида (3-бет).

РЕПОРТАЖ: А. Абдуазимов. — Ҳинд раққосиси Бинду Жаверс билан танишди (4-бет).

Совет уруш ветеранлари ташкилоти билан Югославия миллий-озодлик уруши қурашчилари союзининг қўшама баёоти (4-бет).

Афғонистон подшоеси Муҳаммад Зоҳир шох Москвага келди

17 июлда Афғонистон подшоеси Муҳаммад Зоҳир шох Москвага келди.

Внуково аэродромининг майдонда неча юзлаб москвалықлар тўланди. Ҳурматли меҳмонни ва унинг ҳамроҳларини кутиб олиш учун аэродромга СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов, Н. А. Булганин, Г. К. Жуков, Н. С. Хрущев, П. М. Шверник, А. Н. Косигин ўртоқлар, СССР министрлари, Совет Иттифоқи маршаллари, СССР Олий Совети Президиумининг, СССР Министрлар Советининг масъул ҳодимлари, жамоат ташкилотларининг вакиллари келдилар.

Совет 16 да «TV-104» ҳаво кемаси ерга қўнади. Афғонистон давлатининг бошлиғи подшо Муҳаммад Зоҳир шох Ҳазрат Олийлари эинлоҳия тўшиб келади. У билан бирга келган Афғонистон Бош Министрининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри Муҳаммад Наим ва подшога ҳамроҳ бўлиб келган бошқа кишилар ҳам самолётдан чиқдилар.

К. Е. Ворошилов, Н. С. Хрущев, Н. А. Булганин ўртоқлар ва бошқа совет раҳбарлари Муҳаммад Зоҳир шох Ҳазрат Олийлари ва унинг ҳамроҳлари билан самийи кўришдилар. Болалар меҳмонларга гулдасталар тақдим этидилар. Афғонистон

подшо гимнининг ва Совет Иттифоқи давлат гимнининг саҳалари янграйди. Муҳаммад Зоҳир шох К. Е. Ворошилов билан саф тортиб турган фаҳрий қорувол олддан ўтди, москвалықлар билан саломлашди.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов нутқ сўзлайди.

Афғонистон подшоеси Муҳаммад Зоҳир шох жавоб нутқи сўзлайди.

Афғонистон подшоеси Муҳаммад Зоҳир шох ва К. Е. Ворошилов Афғонистон ва Совет Иттифоқи байроқчалари ҳамда подшо шанадаги қиллираб турган оқшак машинага тушиб, Кремль томон йўл олдидилар. (ТАСС).

Н. С. Хрущев Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Тодор Живковни қабул қилди

КПСС Марказий Комитетининг биринчи секретари Н. С. Хрущев Совет Иттифоқида дам олаётган

Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Тодор Живковни қабул

қилди ва у билан дўстона суҳбатлашди.

Н. С. Хрущев Э. Кардель ва А. Ранковични қабул қилди

18 июлда КПСС Марказий Комитетининг Биринчи Секретари Н. С. Хрущев Совет Иттифоқида дам олиб турган Югославия Иттифоқи Ижроия Вечеси раисининг ўринбосар-

лари, Югославия коммунистлар союзи Марказий Комитети ижроия комитетининг аъзолари Э. Кардель билан А. Ранковични қабул қилди ва улар билан суҳбатлашди. Суҳбат самийи, дўстона вазиятда ўтди.

Суҳбат вақтида Югославия Федератив Халқ Республикасининг СССРдаги Фавақулда ва Мухтор Элчиси В. Мичунович ҳозир бўлди. (ТАСС).

Херсон области ғалла ўрими-йиғимини тугаллади

ХЕРСОН, 17 июль. (ТАСС). Херсон областининг ғаллакорлари 775 гектар майдонинг ҳаммасида илжаллик билан ўрими-йиғимини тугаллади. Ҳар иккала томоннинг илжаллик билан ўрими-йиғимини тугаллади.

Ҳар иккала томоннинг илжаллик билан ўрими-йиғимини тугаллади. Ҳар иккала томоннинг илжаллик билан ўрими-йиғимини тугаллади.

Ҳар иккала томоннинг илжаллик билан ўрими-йиғимини тугаллади. Ҳар иккала томоннинг илжаллик билан ўрими-йиғимини тугаллади.

Херсон области ғаллакорлари 775 гектар майдонинг ҳаммасида илжаллик билан ўрими-йиғимини тугаллади. Ҳар иккала томоннинг илжаллик билан ўрими-йиғимини тугаллади.

Краснодар ўлкасининг колхоз ва совхозлари ғалла тайёрлаш планини мўддатидан олдин бажардилар

Краснодар ўлкасининг колхозчилари, МТС ва совхоз ишчилари, қишлоқ ҳўжалик мутахассислари меҳнат соҳасида жуза катта муваффақиятларга эришилди. 1957 йил 15 июлда ўлкада бошқоқ экинларини ўрими-йиғимини олиш ишлари тугалланди ва ғалла (маккажўҳори ва шовдан ташқари) тайёрлаш ҳамда закупка қилиш давлат плани мўддатидан илгари бажарилди. Ул-

ларнинг колхоз ва совхозлари давлатга 80 миллион пуд ғалла, шу жумладан 78,5 миллион пуд яқини сифатли кубань бугдойи топшириш икки ва тўрт смена бўлиб ишлаш тартиби қўлланди. Ўрими-йиғимини олиш ишлари учун ҳайдаб қўйиш, маккажўҳорида силос бостириш ва чорвачилик фермалари яқинда хашакларни фарамлаб қўйиш ишларига кўчирилди.

Колхоз ва совхозлар келгуси йил ҳосили учун зарур бўладиган уруғ-д.

Тошкент Халқ ҳўжалиги кенгашида

Тошкент иқтисодий-маъмурий райони Халқ ҳўжалиги кенгашининг биноролик материаллари саноати бошқармаси заводалариди, карьер ва ремонт ўрдами-йиғимини мавжуд имкониятлардан тагин ҳам яхшироқ фойдаланишга қаратилган бир қанча тадбирларни амалга оширмоқда.

Уртон Н. С. Хрущев қилгани таъзимлар муҳокама қилинган вақтда шўғина ишчилар ва мутахассислар Бекобод шаҳридаги ички нерхонани — асбетируба ҳамда цемент заводини билиштиришни тақлиф қилган эдилар. Ҳар ички нерхонанинг айрим-айрим ҳолда иш олиб бориши мавжуд имкониятлардан фойдаланишни ченлаб қўйган эди. Заводалар бина-бн жойлашганига қарамай, труба ва шиферлар тайёрлаш учун зарур бўлган цемент вақат махсус нўрдалар билангина бериладилар. Шу сабабли кўп жанжаллар чиқарилди, айрим тортишувлар министриликка етиб келар ва шунда ҳам охирига ҳал бўлмас эди. Заводалар ўзаро келишиб тузилган шартномани бажармаганликлари, темир йўл шохобчалардан нотўғри фойдаланишлари учун бир-бирларидан жарима олардилар.

Юбюрдаги намчиликларини

тугатиш, раҳбарлигини ишлаб чиқаришга яқинлаштириш ва маъмурий-бошқарув аппарати-ни яқинлаштириш мақсадида ҳозир ҳар иккала завод бирлаштирилмоқда. Биргина маъмурий-бошқарув аппарати ва ҳўжалик ҳараматларни қисқартиш йўли билан йўлга давлатнинг 500 минг сўм маблағи тежаб қилинади. Энерго ҳўжалик, темир йўл шохобчалари, ремонт ва бошқа ҳўжаликлардан биргаланида фойдаланиш катта кўпайликларни тугадириди. Ҳар ички нерхонга ягона раҳбарлигининг бўлиши ишлаб чиқаришнинг айрим заводалари ўртасидаги алоқани тўғри йўлга қўйиш имконини бери. Шунингдек, билиштирилган қорхона икхтиберга илгари Бош бошқармага қарашли ремонт ташкилоти ҳам топширилади. Бу тадбир, жумладан, қорхона ишлаб чиқариш куватини оширишга қаратилган ишлар суръатини тездаштиришга ёрдам бери. Анги клинкор куйдирувчи печни, шунингдек янги тегиримон ишга тушириш кўзда тутилади.

Бошқармага қарашли кўпгина янги қорхоналар тез суръатлар билан ишга туширилмоқда. Яқинда Чинозаги нум карьеры фойдаланишга

топширилди. Бу карьердан Тошкентдаги куйириш ташкилотлари учун дастлабни ҳомеъи жўнатилади. Узбекистон ССР Автомобиль транспорти ва таш йўллар министрлиги янги карьердан кунига 500 кубометр нум келтиришни таъминлаш мақсадида бир неча ўн автомашина акратди. Мавжуд қорхоналарнинг ишлаб чиқариш куватини ошириш ишлари, уларни кенгайтириш юзасидан ҳам бир қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Жумладан, Тошкентдаги 2 та гийшт заводида янги туннель печлари куриш белгиланди. Янги йўл гийшт заводида гипс ишлаб чиқариш кўпайтирилмоқда.

Бошқаруving янги системасига ўтилиши биноролик материаллари саноати нерхоналари билан Тошкент иқтисодий-маъмурий районидаги саноатнинг бошқа соҳалари ўртасидаги алоқаларни мустақамламоқда. Халқ ҳўжалик кенгашининг машинасозлик саноати бошқармаси энсанава-ларларни ремонт қилишга яқиндан ёрдам бери. Оғид саноат бошқармаси эса Бекобод металлургия заводида ортиқча ислоруд ва бошқа материалларни олиб, цемент заводини таъминламоқда.

Новаторларнинг таклифи билан

«Ташкенткабель» заводининг рацонализатор ва ихтирочилари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли 40 йиллик байрамини мунособ меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун астойдил курашмоқдалар. Қорхонада ўтган 6 ой мобайнида ишлаб чиқаришга 150 дан ортиқ рацонализаторлик таклифи киритилди. Рацонализаторлик таклифлари бўйича олдинги ярим йил-

лик мажбурият ҳамма кўрсаткичларга бўйича аниқ ортга билан мўддатдан илгари бажарилди. Бу таклифлардан ишлаб чиқаришга жорий этилган йилга 3 миллион сўмлик иқтисод олиш имконини бери.

Рацонализаторлар махсусот ишлаб чиқаришни янада кўпайтиришга катта ҳисса қўшмоқдалар. Қорхона бўйича меҳнат умумдорлиги ўтган йилнинг шу даврига нисба-бер.

тамин 31,6 процент оширилди. Натияжада пилдан ташқари 7 миллион 850 минг сўмлик кабель махсусотлардан ишлаб чиқарилади. Рацонализаторлардан Қазанче ва Шикалов ўртоқларининг таклифлари қабиллар тайёрлаш сифатини янада жишिलाш ва йилга давлатнинг 114 минг сўмлик маблағини тежаб имконини ўтган йилнинг шу даврига нисба-бер.

К. Е. Ворошилов Жакарта муниципалитетининг делегациясини қабул қилди

17 июлда Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов меҳнаткашлар депутатлари Москва шаҳар Советининг таклифига мувофиқ, Москвада меҳмон бўлиб турган Жакарта муниципалитетининг Жакарта мэр Суди-ро жаноблари бошчилигидаги делегациясини қабул қилди.

Делегацияга Индонезия Республикасининг СССРдаги элчиси Александр А. Марамис жаноблари ҳамроҳ бўлиб борди.

Суди-ро жаноблари яқинда Индонезияга бориб келган К. Е. Ворошиловга Жакарта аҳолисида қизиқ салом ва яхши тўнжлар топширди. К. Е. Ворошилов Суди-ро

жаноблардан Индонезия Республикасининг президенти доктор Сукарнонинг давлат фаолиятида муваффақиятлар тилаш, унга энг самийи салом, Жакарта шаҳри аҳолисида ҳамда улар орқали дўстона Индонезиянинг барча аҳолисини салом топширишни илтимос қилди.

Июлнинг қолган кунларида ўсишдан кечикаётган ғўзаларни алоҳида парвариш қилиб, мўл ҳосил тўплашга эришайлик!

Далалардан дараклар

ЯНИЙИЛ. 74 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 37 центнердан пахта етиштириш учун курашаётган Ғўзоқ Эрматов бошлиқ бригада Ғўза номи колхозининг илгир бригадаларидан бири ҳисобланади. Бригада аъзолари июлнинг ҳар бир кунинда умуми фойдаланиб, ғўзани култивация, чопиқ қилиш, озиқ-ланттириш, сугорини ишларини бир-бирига боғлаб олиб бормоқдалар.

Бригаданинг деярлик барча майдондаги ғўзалари ёппасига гуллаган. Илгирлар гулларни бўлиқ кўсақларга айлантириш, мўл ҳосил тўплаш учун ғўза парваришнинг кизгин давом эттиришяпти.

Райондаги «ХХ партеёзд» колхозининг Ғўзоқ К. Муминов бошлиқ бригадаси аъзолари ҳам ғўза парваришини юлғат уюшқонлик билан олиб бормоқдалар.

Қ. ПАРДАБОВ,
О. ДЕҲҚОНБОВ.

СНПДАҒИ. Ишни ғўза социалистик мусобада асосида ташкил этган, ганимат кунларнинг қадрига етиб, ундан тўғри фойдаланаётган илгир колхозлар ғўза парваришида кундан-кунга яхши натижаларга эришмоқдалар. «Еш Ленин» колхозининг илгир бригадаси ва зvenoлари иш бунга мисол бўла олади. Колхознинг Ғўзоқ К. Ҳакимов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари социалистик мусобада олдинда бормоқдалар. Бригаданинг ғўзалари ҳозирга қадар 3 марта чопиқдан чиқарилади. 4 марта сифатли култивация қилиниб, қондириб сугорилган. Соҳир сувчилардан Р. Холматов, С. Ўстабуловлар кунга 1,5-2 гектар ердаги ғўзани сугормоқдалар.

Мўл ҳосил етиштириш учун астойдил меҳнат қилиб, ғўза парваришини кундан-кунга кучайтираётган илгир бригадалар Оқубойбоев номи колхозда ҳам бор.

Қ. КЕНЖАЕВ,
Қ. ПИРИМБЕКОВ,
Т. ХАЙДАРОВ,
Е. ХОЛМАТОВ,
А. ХОЛМАТОВ.

ОКтябрь. Сталин номи колхоз аъзолари 860 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан давлатга 26 центнердан пахта топириш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Ғўза парваришининг намунали ўтказишида колхоздаги кексаларнинг ҳам хизмати катта бўлади. Кексалардан иборат махсус бригада тузилди. Улар колхоз аъзоларининг ишига яқиндан ёрдам бермоқдалар. Масалан, қарияларнинг кучи билан колхознинг 2-бригадасига қарашли 10 гектар майдондаги ғўза ўтдан тозаланди, 5 гектар ердаги ғўза чопиқдан чиқарилади. Колхозчилар қариялардан роял миннатдор бўлмоқдалар.

А. АБДУРАҲМОНОВ.

Оржоникидзе райондаги Ленин ғўза парваришини кучайтириш ҳам ўз вақтида ўтказмоқдалар. Захария дори селмоқда.

Қаҳрамон ва унинг дугоналари

Жупарой—Чиноз районининг тўнғич қаҳрамони. У бошлиқ бригада аъзолари ўтган йил 50 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан давлатга 40 центнердан ҳосил топиришди. Мўл ҳосил етиштириш ишига яхши раҳбарлик қилган Жупарой СССР Олий Совети Президиумининг Фармонида муваффиқ Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак унвон олди. Жупарой Умаровани энди фақат районимиздагина эмас, олийлик миёдаги барча пахтакорлар ҳам танийди. Унинг номини ҳурмат билан тилга олишди. Қаҳрамон бошлиқ бригада аъзолари ўз муваффақиятларини мустақамлаш мақсадида бу йил ҳам ғўза парваришини ҳар тарафлама муваффақиятли ўтказиб, бошқаларга намуна бўлмоқдалар. Улар бу йил ўз зиммаларига юксак мажбурият олганлар, 50 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 48 центнердан ҳосил етиштириш учун аҳд қилганлар.

Ҳозир пахта далаларида барқ уриб ёсаётган, мўл ҳосил тўплаётган ям-яшил ғўзалар кишининг завқини келтирарди.

Бригада аъзолари механизаторлар билан мустақам ҳамкорликда ҳалол меҳнат қилаётганликлари туфайли барча майдонлардаги ғўзаларни беш марта узунасига ва тўрт марта қўналанига култивациядан чиқарилади, тўрт марта сифатли чопиқ қилинди. Озиқланттириш, сугорини ишлари агротехника мунозарарида сифатли ўтказилмоқда. Шу кеча-кундузда ғўзалар шараф суви билан қондирилляпти.

Колхозда Жупаройнинг шоғирлари, мўл ҳосил усталари аз эмас. Раҳима Сафарова бошлиқ зveno аъзолари ҳар гектар ерда 42 центнердан ҳосил етиштириш учун курашаётганлар.

Еш пахтакор киз, комсомол аъзолари Нурixon Муҳаммадованинг хизматлари алоҳида маъқуллаб, сазовор.

Нурixonнинг звеноси ўтган йили 20 гектар кўриқ ер очиб, унинг ҳар гектаридан давлатга 25 центнердан пахта ҳосили топиришга эришган эди. Зveno аъзолари бу йил яна 10 гектар кўриқ ер очиб, пахта майдонини 30 гектарга етказишди. Ҳозир улар ғўза парваришини ҳар томонлама кучайтириб, гектардан 32 центнердан ҳосил етиштириш учун курашаётганлар.

Жупарой ва унинг дугоналари Улуг Октябрь социалистик революциясининг 40 йиллиги шарафига бошланган социалистик мусобадаги голибаридир. Улар, шубҳасиз, ўз зиммаларига олган мажбуриятларини шараф билан бажарадилар.

Ш. ДУСИНОВ,
М. УСТАБОВБОВ.

Чиноз райондаги «Узбекистон ССР 30 йиллиги» колхоз.

Ғўзалар сифатли парвариш қилинмоқда

Шу куннинг ҳар бир минута, ҳар бир соатидан умуми фойдаланаётган Мирзаёф райондаги «Кизил юдуз» колхозининг коммунист Ғўзоқ Е. Хуршидов бошлиқ бригада аъзолари ғўза парваришида яхши натижаларга эришмоқдалар. 65 гектар ернинг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ оғин» етказиш учун барча зарур тадбирларни амалга оширмоқдалар. Бу ерда меҳнат интиқими тўғри йўлга қўйилган. Колхозчилар, механизаторларнинг умуми ишларини учун барча шароит яратиб берилган. Шунинг учун ҳам ғўза парвариши мазасидан белгиланган кундалик график орғини билан бажаришмоқда.

Бригада аъзолари механизаторлар билан ҳамкорликда ишлаб ғўзани учинчи марта комплекс парваришдан чиқариш учун курашаётганлар. Колхозчилардан Қ. Алиева, К. Юсупова, З. Мурзаловлар кунлик чопиқ нормасини орғини билан бажариб, бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар. Бу ерда ғўзалар қондирилиб сугорилляпти. Колхозчилар ғўза социалистик мусобадаги кундан-кунга кучайтираётган. Ҳалол меҳнат яхши натижа бермоқда. Бригаданинг ғўзалари ёппасига гуллаб, гуллар тўқ кўсақларга айланимоқда.

Райондаги Сталин номи, К. Маркс номи, Шверник номи, «Кизил юдуз», Қўйишев номи колхозлари ҳам ғўзалар сифатли парвариш қилинаётган.

А. ЮСУПОВ,
Б. СОЙИНАЗАРОВ,
Т. БОЙМИРЗАЕВ,
А. СУЛТОНОВ,
Ғ. АЛИМБЕКОВ.

ТАНҚИД ВА БИБЛИОГРАФИЯ

„Икки муҳаббат“ ҲАҚИДА

Кейинги йилларда адабиётимиз майдонига қадим қўйган ёш прозаки Олд Екубовнинг «Икки муҳаббат» ҳикоялар тўплами бошлиқ чиқди. Тўпламдаги ҳикоялар тематик жиҳатдан ақвал ва давр руҳи билан сугорилган бўлиб, улар асосан, коммунизм қуриш учун марофат меҳнат қилаётган ўзбек колхозчиларининг, қишлоқ интеллигенциясининг ҳаётини, турмушини ақс эттириш орқали совет кишинининг бей маънавий фазилатларини очиб беришга бағишланган.

Тўпламдаги айрим ҳикоялар ақтирос билан ёзилган бўлиб, уларда ёш авторнинг ўзига хос индивидуал томони намоён бўлган. Кишинларнинг руҳий ҳолатларини ифодалаш, қаҳрамонларнинг юрагига кира билдиш, табиат манзараларини жоабдор ҳис қилиб беришга интиқили О. Екубов ҳикояларини характерловчи хусусиятларидир.

Тўпламга киритилган асарлар кунда «Икки муҳаббат», «Баҳор кунларидан бирида», «Тог қизи», «Учрашув» ҳикоялари айниқса қизиқарлидир. Бу ҳикояларда тасвирланган воқия ва ҳаётий фактлар асосида совет кишинининг ақс қоларди характерлари яратилган. Булар: агроном Собиржон, ўқитувчи-биолог Махуба («Икки муҳаббат»), механик Раҳимжон, тракторчи қиз Раъно («Баҳор кунларидан бирида»), оғир табиғати, кам гап расе Қодиржон, ўт юрак ажойиб қиз Саодат («Тог қизи»).

«Икки муҳаббат» ҳикояларининг бундан ташқари индикувал ва композиция билан яхши шундаки, уларда воқиялар ва айрим адабий фактлар сунъий равишда эмас, балки табиий ҳолда ҳаётнинг детал ва картиналарда тасвирланади.

Тўпламдаги «Икки муҳаббат» ҳикоясининг фазилати — композиция ва тил жиҳатидан пишқан ишланган бўлиши билан бирга асар қаҳрамонининг динамик образини яратганлигидир. Бу ҳикояда автор ёш қаҳрамоннинг пок муҳаббатини тасвирлаш орқали уларнинг ҳаётга бўлган муносабатини ифодалаган. Дастлаб содда, ҳаётга баъзи поқчаларнинг тўб моҳитини яхши тушуна билмаган Собиржон ҳикоянинг давомида меҳнат ва курашда тобланиб, ҳаётга ўз бахтини топади. Ёзувчи Собиржоннинг ҳаётга бўлган муносабати ўзгариб, чуқурлашиб борганлигини ишонарди қилиб тасвирлаб берган. Собиржоннинг тақдирини ўқувчининг муҳаббатини қозона олади, кишида унга нисбатан хайрихоҳлик уйғонади. Ҳикоядаги салбий образ Насиба ҳам муваффақиятли чиққан. Автор унинг маънавий қифасини ўқувчиларнинг кўз олдига яққол таваллаштирди.

«Айтган жойингизга шавҳар борманган учун кечирасиз. Мен бу ҳақда кўп ўйладим. Мен ҳеч қачон қишлоқ жойда ашаб кўрган эмасман, у ерда қандай қилиб яшашимни, театрсиз, парксиз қандай қилиб кун кечиршимни билмайман... Мен сизни аспрантурада қолар, деб ўйлаган эдим. Агар қолганингизда...» (17 бет).

Бу парча ўзини «олижаноб» деб ҳисоблаган, аслида инсоний туйғуни ҳурмат қилмаган, ҳаётини фақат ўйин-кулгудан, муҳаббатини аса яхши кийиниб, кўшмакейда ўтиришдан иборат деб тушунаувчи баъзи бир қарорасиз, «эркакоти» қиларининг типик сўзидир. Ҳикоядаги инқини қиз Махуба ва Насибага қарам-қарши фазилатларга эга. Доимо кундуноқ бу қиз меҳнатда ҳам, роҳатда ҳам, ўз севилгани билан ёна-ён бўлишини истайди; Собиржонга кўмаклашадиган, унинг камчиликларини аширмайдиган. Шундай қилиб, биз ҳикояда ҳаётга икки хил қаровчи икки қиз муҳаббатини кўраемиз. Бунда автор севги проблемасини янги ҳолда қилиб, жуда маънаву иш қилган. Ҳикоя воқисига сунъий тўб бермаслик, примитивликка хос бўлган қаҳрамонларнинг «сўхқили» осонгина тузатиш, уларни «хотлардан» тезда овоз қилиш драматик чечлаб ўтишлик авторнинг ютуғидир.

Юқоридagi асарда образларни бир-бирига қарам-қарши қўйиш принципи амонат қўрилган бўлса, «Учрашув» ҳикояси аса контраст образлар асосига қурилган. Ҳикоя яхшам ва содда. Жаббор уйдаётган, ишбиларман, жонбоз колхоз расис сифатида тавалласа, Ҳўжакува осонлик билан шов-шухратга эга бўлишга (у қачонлардир Ҳамроқул Турсунқулов бўлишини истарди) интилувчи, қайночасининг ҳисобига айш-ишрат қилувчи, қарорасиз бир шахс сифатида тасвирланган. Ҳўжакувнинг сўзларида, авторнинг ремаркаларида — унинг паразитлигини далолат берувчи моментлар ян-

зилган бўлиб, булар Ҳўжакувнинг катта мақсади йўқлигини, ёшлитдаги пок орзу-умидларга содиқ қолмаган, обивательларча ашаниш сезувчи бир киши сифатида характерланади. Кишининг маънавий қифасига қизиқиб, қаҳрамонларнинг ички ҳис-туйғусини кенг очишга интилишининг биринчи планда турши, айниқса, авторнинг «Баҳор кунларидан бирида», «Тог қизи» ҳикояларида яққол кўзга ташланади.

«Баҳор кунларидан бирида» ҳикоясининг яна бир муваффақияти — қаҳрамонларни муҳитдан ажратиб олган ҳолда номалум, маъму тариқда эмас, балки коллектив орасида, конкрет меҳнат процессида ҳаётий деталлар воситаси билан тасвирлаб берилганлигидир.

Автор «Тог қизи» ҳикоясида қишлоқдаги аёлларнинг янги типдаги образини яратилишини улдасидан чиқарган. Бу — эстетик Савдатдир. Савдат ишда принципиди, ҳаётда актив курашувчи, ўз бахтини коллектив бахти билан қўшиб юборган диворак қиз сифатида ўқувчининг ҳотирасида узоқ сақланиб қолади. Ёзувчи бунда қизнинг индивидуал тилини, сўзлаш манерасини оригинал яратиб берган. Савдатнинг ҳар бир сўзи, ҳар бир халти-ҳаракати ўзига ярашиб туради, ўқувчининг унга нисбатан муҳаббатини уйғотди.

Биз юқорида О. Екубов ҳикояларининг муваффақиятлар тўғрисида сўзлаганимиз. Лекин бу, Олд Екубовнинг ҳикояларида камчиликлар йўқ, деган гап эмас. Тўпламдаги баъзи ҳикояларда ҳаёт бир томонлама анали қилинган, воқисликка санъаткорнинг кўзи билан чуқур назар ташланмайдиган. Натижада хомаки ҳикоялар туғилган. Уларда ҳақиқий ҳаёт ва бахтий тўқима ўзини уймаркаларида — унинг паразитлигини далолат берувчи моментлар ян-

да», «Янги меҳмон» ҳикояларида ана шу ҳолини кўраемиз.

Маълумки, шакл ва мазмуннинг бирлиги реалистик адабиётнинг асосий принципларидан биридир. Реалистик санъатда ортқича димжик сифатлар билан асар мазмунини сиқоқлаштиришга, шакл ва мундарижа диалектикасининг бузилишига олиб келади. О. Екубовнинг «Чўпонлар ҳаётга бағишланган «Ажойиб мўйсафид» ҳикояси чиройли ёзилган бўлса-да, унда шакл ва мундарижа бирлиги бузиланганлиги сезиларди. Ёзувчи табиат манзараларини, кишининг руҳий ҳолатини бир томонлама тасвирлашга беришга кетиб, инсон характерини янги ёрда кетиб қолганлар. Ҳикояда чўпонга хос янги ҳисаларини умумлаштарган индивидуал ҳод обрала эмас, балки маъму қаҳрамон маънавулик. Ҳикоя қаҳрамони гоат романтик ва «сисёрон». Ҳикоянинг қаҳрамони Эргаш ота ҳақида шуларни айтиш мумкин: у 400 кўйдан 550 кўйдик олган; расе, ферма мудири ва ҳатто райондагиларнинг ариалардек тўғиб, югуриб қолганини ютовчи шахс, холос. Бу сифат чолага ижобий қаҳрамонлик ҳуқуқини бермайдиган. Ҳикоянинг инқини қаҳрамони журналист Қаримжон ҳам романтикликда чоладан қолашмайди. У чолагини кўйиб-пинишига қармай, танқидий мақола ўзинга чўпон ҳақида очерк ёзишни ўйлайди, холос. Шундай қилиб, Ҳикоя воқисаси баъзи бир қаҳрамоннинг фазилатини кўрсатиш билан чекланиб қўйилган. Натижада колхоз ҳаётини учун бир колхозда эмас, ҳатто районда ҳам чоладан бошқа жонкуяр киши йўқ. Ҳамма нараса ўз ҳолига ташлаб қўйилган, деган ҳақиқатга эид ҳуқоса келиб чиқади.

«Янги меҳмон», «Янги йил кечасида» ҳикояларида ҳам ҳаётини ўқувчининг кўзи билан чуқур назар ташланмайдиган. Натижада хомаки ҳикоялар туғилган. Уларда ҳақиқий ҳаёт ва бахтий тўқима ўзини уймаркаларида — унинг паразитлигини далолат берувчи моментлар ян-

қолган. «Янги йил кечасида» ҳикоясининг асосий қаҳрамонлари ҳаётда учраган қишинчиликлар билан юзма-юз тўқнашувларда эмас, балки бир-бирдан гумонсизраган ё аса оқшомда дайдиб юрган ҳолда кўзга ташланади. «Янги меҳмон» ҳикоясининг бир абази ўқилган, воқия ўқувчида маълум бўлиб қолади. Ҳикоя композицион тарқоқ, чўзилиб кетган. Ҳикояда ҳамма нараса деталлар орқали кўрсатилинган ўғилга айтиб берилади. Қаҳрамонларнинг характерини поамалум. Зокирга «Юрагиди олови бор ёшларнинг ҳаммаси қишлоққа кетаётган бир вақтда станок далласида яшириниб туришга виждони ёр бермади!» каби «справка» берилган» (121 бет).

Ўрни келганда шунини ҳам айтиб ўтиш кераки, сўнгги йилларда қишлоқ ҳаётини ёзилган кўпгина асарларда салбий образ масаласига бир қолдила қараш одат бўлиб қолди. Шаҳардан қишлоққа фавуқолада келиб қолган кишинлар салбий образ сифатида таққин қилинади. Бу ҳол О. Екубовнинг ҳикояларида ҳам маъму. Масалан, «Тог қизи» ҳикоясида эстетик Зоҳид образи «Икки муҳаббат» ҳикоясидаги Насиба образининг бошқачоқ формада таққорланганлигидир. Насиба ҳам шаҳарлик, осон турмуш кечиршини истайди, қишлоқда бахт йўқ деб ўйлайди. Зоҳид ҳам худди ана шуларга киши. Бу, албатта, ҳаёт воқияларига бир томонлама қараш ва конфликтини қишлоқ ҳаётини назар масалининг оқибатидир.

Тўпламдаги ҳикояларда таққор ўхшатишлар, сиқча оброрлар тез-тез учраб туради. Автор неғадир ҳамма қаҳрамонларини ёш болага ўхшатаверади: «Тракторларга қараб чопиб бораётган расе узокдан худди қичкина бақалоқ болага ўхшаб кўринган» (46-бет). «Қомила ҳола, ўйиннинг қизига берилиб кетган ёш боладек бутка билан ўчоқ ўртасида шотиб-пишти ёрарди» (50-

бет). «Унинг... лаблари аса худди бир ирсидан таққирланган ёш болагининг лабларидек пириллаб учди» (66-бет). Бундай мисолларни тўпламнинг 27, 28, 75, 92, 101, 129-бетларида ҳам кўриш мумкин. Авторнинг бахтий тасвирга йўналгани унинг қаҳрамонлар портретини чизишида, таққор ўхшатишлар яшлатишида ҳам кўзга ташланади. Автор оригинал ўхшатишлар топшига, ҳар хил портрет яратишга интиляпти. Ёзувчи баъзан кўп оқшатишларни ҳам ишлатган: «Ўзжақул худди биров думини босиб олган кучукдек қичқириб юборди» («Учрашув», 142-бет).

Ниҳоят, тўпламда бошқа камчиликлар ҳам маъму. Чувончи, тўпламда расмоннинг номи киритилган бўлса-да, унда бирорта дуруст оқшатиш берилмаган. Тўплам муқовасидаги картинанинг аса (расмон О. Нехлодов) ва ҳикояларга ва на улардаги бирон воқияга алоқаси бор. «Қалтар» ҳикояси тўпламга ноқир киритилган.

Хулоса қилиб айтганда, «Икки муҳаббат» тўплами ўзбек совет прозаининг кун сайин ривожланиб бораётганлигини далолат беради. Лекин бу авторнинг ўз асарлари устида кунт билан ишлаш, чинаяк реалистик санъат намуналарини, юксак дидли китобхонларнинг эстетик ақтибларини қондира оладиган, уларнинг талабларига жоаб бера оладиган асарлар яратиш масъулиятини оқиб қилишди. Қайда этилган нуқсонлар авторга ўз зиммасиданги масъулиятини янада чуқурроқ ҳис этиш ваифасини юқлади. Автор бунини ҳисобга олади деган умидимиз.

Н. ЕКУБОВ,
С. ҒАҒУРОВ.

1 «Икки муҳаббат», ҳикоялар, Узланиш, Тошкент — 1956. Редактори А. Ражабова.

Жаҳон ёшлари ва студентларнинг Москвада бўладиган VI фести валига йўл олган Ҳиндистон делегацияси кеча самолётда Тошкентга келди. Суратла: Ҳиндистон делегациясидан бир гуруҳдаси Тошкент аэропортида.

РЕПОРТАЖ Ҳинд раққосаси Бинду Жаверс билан танишдим

Аэропорт скверига ўтириш уёқда турсин, туришга жой топилайди. Тошкентлик ёшлар Москвада бўладиган Ёшлар фестивалига Тошкент орқали ўтиб кетаётган ҳинд раққосаларини кутиб олиш учун чиққанлар. Ҳар бир ўбек йигитининг, қизининг қўлида даста-даста гул. Улар ёшларнинг энг қадридон сеvimли дўстларини кутиб олиш учун шайланган турбодилар.

У шу ерда тўпланганларни чиқарибдики, чап лабидида ҳоли юзига ҳусн қўйиб турган Шайле немли раққоса билан таништирдим. Шайле эгини 15 ёшга кирган, лекин у ҳинд раққосасига эришган муҳорат билан ажро этар экан. Шу сабабли ҳам бомбейлик ёшлар уни ўз вакиллари сифатида Москвага, Жаҳон ёшларининг фестивалига юборган эканлар.

Мехмонларни Ўзбекистон денгизи қомомад-ёллар номидан Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг секретари ўроқ Акрамов қизғин табриқлади. —Виз Москвага бораётган Ҳиндистонлик дўстларимизни чин қадрдан табриқлайми. Сизларнинг йўлларингиз республикамиз поймаҳти Тошкентдан ўтгани билан беҳад ўрсанамиз. Сизлар билан бизнинг ўртамизнинг традиция дўстлик андликда ҳар қачонгина ҳам мустаҳкам бўлиб қолади. Сиз Тошкентда бир неча кун бўласиз. Биз шу вақт ичиде сизларга жон-дилими билан ўз ҳаётимизни тўғрисида ҳикоя қилиб берамиз, поймаҳтининг хўшаманарали жойлари билан таништирамиз.

Шундан сўнг делегация раҳбари, «Таймс оф Индия» газетасининг муҳбири Сут Бахат Бхат микрофон олдида келди. У делегация аъзоларининг барчаси қўбўли Ўзбекистонга келишга қўбўли.

Унинг «Ишасин жаҳон ёшлари ва улар ўртасидаги абадий дўстлик» деб айтган хитобларини тўпланганлар эр қувонч билан қарши олдилар. Ҳиндистонлик мехмонлар ўзбекистонлик ёшлар билан қўбўлишган ҳоқда бир овоз билан «Ҳинд-руси бўлай, бўлай» хитобини қайта-қайта такрорлар эдилар.

Ҳиндистонлик мехмонлар Москвага йўл оладилар. Булардан тақдир Тошкентга дейилдик, индонезиялик ёшлар ҳам келадилар ва шу ердан Москвага учиб кетадилар.

ВЦСПС Президиумида Касаба союз ташкилотларининг ҳосил ўрим-йиғимида қатнашуви тўғрисида

ВЦСПС Президиуми Касаба союзи ташкилотларининг 1957 йилда ҳосил ўрим-йиғимини ўтказишда ва қишлоқ хўжалик маҳсулотларини тайёрлашда қатнашуви масаласини муҳокама қилди.

ВЦСПС Президиуми Қозғонистон ССРининг қўриқ ва бўз ерлари ўзлаштирилган районларида ҳосил ўрим-йиғимини, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлашни ва шу районлардан дон ташиб олишни ўтказиш умумқил иш деб ҳисоблаб ва бу ишлар Касаба союзларининг актив иштироки билан амалга оширилиши лозим деб ҳисоблаб, Касаба союзи ташкилотларига қишлоқ хўжалик ишларига йўриқлар ҳамма ишчи ва хизматчиларга уларнинг қоллар ва соххозларга қилган ишлари учун тегишли ҳақ амалдаги қондаларга мувофиқ, қўбўлидаги тартибда тўланганини тушунтириб беришларини тақлиф қилди.

Касаба союз ташкилотларига маънавият ва охионалар иши устидан систематик равишда контроллик қилиб туришни таъминлаш, ҳосил ўрим-йиғимида, илчан ўришда, мол озиқларини силос қилиб бостиришда ва галла қабул қилиш пунктларида ишлаган ишчиларнинг умумий оватқаланишини ахши таъминлашга эришиш, уларнинг маънавий эҳтиёжлари ва маънавий талабларини қондириш тўғрисида муттасил ҳамхўрлик қилиб туриш тақлиф этилди. (ТАСС).

СОВЕТ-ЧЕХОСЛОВАКИЯ АХБОРОТИ ИМЗОЛАНГАНЛИГИ Тўғрисида ХИТОЙ МАТБУАТИНИНГ ЕЗАНЛАРИ

ПЕКИН, 17 июль. (ТАСС). Бугун Хитой Халқ Республикасидаги марказий газеталарнинг ҳаммаси Совет Иттифоқи партия-ҳукумат делегациясининг Чехословакия Республикасида бўлганини тўғрисида Совет-Чехословакия ахборотининг мазмунини босиб чиқардилар.

Хитой Компартияси Марказий Комитетининг органи «Жаньминьжибао» газетаси сарлаҳада бундай деб ёзди: «Хар иккала томон Совет Иттифоқи билан Чехословакия ўртасидаги ҳамкорлиги бундан бундан ҳам мустаҳкамлашга қаттиқ бел боғлагандиларини билдирдилар. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва Чехословакия Коммунистик партияси вакиллари ўртасида муҳокама қилинган масалаларга доир қарашларда тўла бирлик беришга эришилди».

«Совет ва Чехословакия ҳукуматлари, деб ёзди «Гуньжэньжибао» газетаси, қўрол-яроғларни умумий қайтариш масаласини энди орадага суриш арамайди, деб ҳисоблайдилар».

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БУЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутор — 26334 ва 33262

Вьетнам Демократик Республикасининг президенти Хо Ши Мин Москвадан жўнаб кетди

Расмий визит билан Европа мамлакатларига бораётган Вьетнам Демократик Республикаси президенти Хо Ши Мин 17 июлда Москвадан Прагага жўнаб кетди.

Совет уруш ветеранлари ташкилоти билан Югославия миллий-озодлик уруши курашчилари союзининг қўшма баёноти

БЕЛГРАД, 16 июль. (ТАСС). Совет Иттифоқи уруш ветеранлари ташкилотининг вакиллари ва Югославия халқ озодлик уруши курашчилари союзининг вакиллари совет ветеранлари делегацияси 30 июндан 15 июлга қадар Югославияда бўлган вақтида ўтказилган учрашувлар ва сўзбатарлар натижасида шундай ҳулосага келдиларки, Совет Иттифоқи ва Югославия уруш ветеранлари тинчликни сақлашни ҳамда халқаро ҳамкорлигини ривожлантиришни ва мустаҳкамлашни ҳозирги замоннинг энг муҳим вазифаси деб ҳисоблайдилар.

Хар иккала социалистик мамлакат халқлари ўтган урушда эрсе-вар халқларининг фашист агресорлар устидан ғалаба қозониш учун олиб боришган курашида мислизи қулдатларга учрадилар ва жуда катта қўроқлар бердилар, улар ўз мамлакатларида социализмининг янада гуллаб-йиллаши ва бутун инсониятнинг тараққий этиши учун халқаро кескиликнинг тўхтовига юмшаб боришни, тенг ҳуқуқли халқаро ҳамкорлигини ривожлантиришни ва бутун дунёда тинчлик позицияларининг мустаҳкамлаб боришни асосий шарт деб билдирдилар. Шу сабабли, ҳар иккала социалистик мамлакат уруш ветеранларининг вакиллари биргаликда шундай айтидиларки, ҳозирги вақтда эр бериб қўроқлашни ва айниқса атом ва водород ядроси қирғин қўроқларининг заҳарли ҳама янги-янги тиллари тобора қўбўли-тириляётганини, шунингдек бу қўроқларни синовларни тўхтовига жўнаб беришни асосий шарт деб билдирдилар.

Совет Иттифоқи уруш ветеранлари ташкилотининг вакиллари билан Югославия халқ озодлик уруши курашчилари союзининг вакиллари шун нарсани асосийларки, ҳар иккала ташкилот ўртасида бевосита алоқа бўлиб туриши Совет Иттифоқи ва Югославия халқлари ўртасидаги дўстона алоқаларни таъин ҳам кўпроқ мустаҳкамлашга хизмат қилади.

ПРЕЗИДЕНТ ХО ШИ МИН ПРАГАДА

ПРАГА, 17 июль. (ТАСС). Чехословакия Республикаси ҳукуматининг тақлифига мувофиқ Вьетнам Демократик Республикасининг президенти Хо Ши Мин бугун Прагага келди.

Совет Иттифоқи уруш ветеранлари ташкилотининг вакиллари билан Югославия халқ озодлик уруши курашчилари союзининг бу соҳадаги ҳаракатини қўллаб-қувватлаб ва ўз мамлакатларидаги уруш ветеранларининг иродасини йиғдилаб, илгарини фронтчи қўроқларга, партизаниларга, қаршилик қўроқларни ҳаракати курашчиларига, фашизм маҳбусларига, жаҳоннинг ҳамма қисмларида уруш қулфатини торган инваллиларга, беваларга ва

Совет Иттифоқи уруш ветеранлари ташкилотининг вакиллари билан Югославия халқ озодлик уруши курашчилари союзининг бу соҳадаги ҳаракатини қўллаб-қувватлаб ва ўз мамлакатларидаги уруш ветеранларининг иродасини йиғдилаб, илгарини фронтчи қўроқларга, партизаниларга, қаршилик қўроқларни ҳаракати курашчиларига, фашизм маҳбусларига, жаҳоннинг ҳамма қисмларида уруш қулфатини торган инваллиларга, беваларга ва

Совет Иттифоқи уруш ветеранлари ташкилотининг вакиллари билан Югославия халқ озодлик уруши курашчилари союзининг бу соҳадаги ҳаракатини қўллаб-қувватлаб ва ўз мамлакатларидаги уруш ветеранларининг иродасини йиғдилаб, илгарини фронтчи қўроқларга, партизаниларга, қаршилик қўроқларни ҳаракати курашчиларига, фашизм маҳбусларига, жаҳоннинг ҳамма қисмларида уруш қулфатини торган инваллиларга, беваларга ва

Польша Касаба Союзлари Марказий кенгашининг XI пленуми ўз ишини тамомлади

ВАРШАВА, 17 июль. (ТАСС). Варшавада Польша Касаба Союзлари Марказий кенгашининг XI пленуми ўз ишини тамомлади. Касаба Союзлари Марказий кенгашининг раиси И. Лог-Совинскийнинг доклады юзасидан 33 киши сўзга чиқди. Сўзга чиққанлар Касаба союзи ташкилотларининг ишини ахшиллаш, саноат корхоналари коллективларининг меҳнат унвумдорлигини ошириш учун, маҳсулот сифатини янада ахшиллаш, техникани тараққий эттириш учун курашга сафарбар қилиш зарурлигини ўқтириб ўтдилар.

Пленум «Социалистик қурилишни қучайтиришда Касаба союзи ташкилотларининг ролини ошириш тўғрисида» қарор ҳамда 1958 йил март ойида Касаба Союзларининг IV Умум Польша съездинини қарор қилди. Шунингдек пленум ядро қўроқли синовларини тақлиқлаш масаласи юзасидан бутун дунё меҳнатқилларига қарата мурожаат қабул қилди.

Совет Иттифоқи уруш ветеранлари ташкилотининг вакиллари билан Югославия халқ озодлик уруши курашчилари союзининг бу соҳадаги ҳаракатини қўллаб-қувватлаб ва ўз мамлакатларидаги уруш ветеранларининг иродасини йиғдилаб, илгарини фронтчи қўроқларга, партизаниларга, қаршилик қўроқларни ҳаракати курашчиларига, фашизм маҳбусларига, жаҳоннинг ҳамма қисмларида уруш қулфатини торган инваллиларга, беваларга ва

Совет Иттифоқи уруш ветеранлари ташкилотининг вакиллари билан Югославия халқ озодлик уруши курашчилари союзининг бу соҳадаги ҳаракатини қўллаб-қувватлаб ва ўз мамлакатларидаги уруш ветеранларининг иродасини йиғдилаб, илгарини фронтчи қўроқларга, партизаниларга, қаршилик қўроқларни ҳаракати курашчиларига, фашизм маҳбусларига, жаҳоннинг ҳамма қисмларида уруш қулфатини торган инваллиларга, беваларга ва

АБАДИЙ ДУСТЛИК

«Совет Иттифоқи партия-ҳукумат делегациясининг Прагага келиши» деган махсус киножурнал

16 июлда поймаҳтининг экранларида «Совет Иттифоқи партия-ҳукумат делегациясининг Прагага келиши» деган махсус киножурнал ўрсатила бошланди. Бу картина Совет ва Чехословакия кино операторлари томонидан суратга олинган.

ТЕАТРЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 19/VII да Ганг дарёсининг қиз, 20/VII да Чин муҳаббат.

АЛИШЕР НАВОЙИ НОМЛИ ОПЕРА ВА БАЛЕТ ТЕАТРИДА

20 июлда Катта концерт Концертда: Ўзбекистон ССР халқ артисти Карим Зокиров, Ўзбекистон ССРда хизмат қўрган артистлар Ксения Давидова, Салима Хўжаева, Гулнора Маваева, Ноила Ҳошимова, Саодат Қобилова, Саттор Ярашев, Михаил Давидов, Насим Ҳошимов ва театр солистарни қатнашди.

Уқувчилар қабул қилади

Тошкентдаги 32-сон ишчи ёшлар мактаби 5, 8, 7, 8, 9, ва 10-синфларга

СУДАН ЖАМОАТЧИЛИГИНИНГ НОРОЗИЛИГИ

ҚОҲИРА, 15 июль. (ТАСС). «Ал-масар» газетасининг Ҳартум мухбири берган хабарига қараганда Судан ички ишлар министрлиги Судан ёшлари делегациясига ёшлар ва студентларнинг VI жаҳон фестивалида қатнашиш учун Москвага жўнаб кетишни тақлиқлаган.

Француз маъмурулари Француз ёшлари делегациясининг Москвага боришига тўққинлик қилмоқдалар

ПАРИЖ, 17 июль. (ТАСС). Француз маъмурулари Франция ёшлари вакиллариининг Москвадаги фестивалга боришига йўл қўймадиликларини билдирдилар. Темир йўллар миллий жамияти маъмурияти фестивал вакиллариининг Москвага боришига йўл қўймадиликларини билдирдилар.

Муҳбирнинг хабар беришича, бу қўроқлар Судан жамоатчилиги кенг доираларининг қатъий норозилигини қўбўлган. Ҳартум газеталари мақолалар босиб чиқармоқдалар. Бу мақолаларда Судан делегациясининг фестивалда қатнашуви, имкон берилиши ҳақидаги талаблар ифодаланмоқда.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ:

Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БУЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутор — 26334 ва 33262